

قرآن درس، مقسم

بخشی از آیه ۴۷ سوره فُصِّلَتْ

دانش‌آموزان عزیز!

خدا را سپاس می‌گوییم که شما می‌توانید به تدریج همه‌ی قرآن را بخوانید. از این درس به بعد، آیات هر درس، مانند صفحه‌های قرآن کریم آمده است. از این رو خوب است در ابتدا با برخی از ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شوید. این ویژگی‌ها به شرح زیر است.

۱- برخی از حروف گاهی به شکل دیگری نوشته شده است؛ مانند :

م ← ه ک ← ک ر ← ر

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

لِیَوْمٍ عَلَیْهِمْ أَسْلَمَ

كُفْرًا أَحْمِلُكُمْ رَبُّكُمْ

أَمْرُنَا عَزِيزٌ لِشَاعِرٍ

۲- برخی حروف روی هم نوشته شده است؛ مانند :

يُجَادِلُنَا ← يُجَادِلُنَا

بِخَلْقِهِمْ ← بِخَلْقِهِمْ

نَحْنُ ← نَحْنُ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

مُخْلِصِينَ

تَجْرِي

تُخَفَوُهُ

الْحَيْرَةَ

يُحِبُّ

يَجْحَدُ

يَجْعَلُوهُ

يُجْرِمُونَ

۳- گاهی صدای «ا» به صورت «اُ» نوشته شده است؛ مانند :

رَزَقْنَاهُمْ ← رَزَقْنَاهُمْ
سَمَّاكُمْ ← سَمَّاكُمْ
يُخَادِعُونَ ← يُخَادِعُونَ
أَدْرَاكَ ← أَدْرَاكَ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

سُبْحَانَ صَلِحًا يَسْمَاءُ بَرَكَتًا أَرْسَلْنَاكَ
سَمَوَاتٍ خَالَتُكُمْ مِنَ الْكُتُبِ ءَاثِرٍ تَعَالَى

۴- گاهی صدای «ا» به صورت «اُ» روی «و» ناخوانا نوشته شده است؛ مانند :

الصَّلَاةُ ← الصَّلَاةُ
الزَّكَاةُ ← الزَّكَاةُ
حَيَاةٌ ← حَيَاةٌ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

صَلَوَاتِكَ كَمَشْكُورَةٍ النَّجْوَةِ مَنَوَةٍ بِالْغَدَاةِ

۵- گاهی صدای «ی» کوچک به شکل «ـِ» نوشته شده است، مانند :

بِهِ ← بِهٍ عَبْدِهِ ← عَبْدِهٍ هَذِهِ ← هَذِهٍ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

قَدْرِهِ بَصَرِهِ طَعَامِهِ آيَاتِهِ

در جلسه‌ی قبل با ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شدید. از این رو آیات قرآن کریم در هر درس، به صورت یک صفحه‌ی قرآن کامل، آمده است. چه خوب است در صورتی که در مدرسه قرآن کامل موجود است، آن‌ها را به کلاس بیاورید و پس از یافتن آیات درس، آن آیات را از روی مُصَحَّف شریف بخوانید.

◀ **تمرین اول:** آیات ۹۴ تا ۱۰۲ سوره ی نحل* را برای هم، گروهی بخوانید.

۱ وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا
۲ وَتَذُوقُوا السُّوَاءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ ^ن وَلَكُمْ
۳ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۹۴﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
۴ إِنَّ مَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۵﴾
۵ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ ^ن وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ ^ط وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا
۶ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
۷ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ ^ن وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً
۸ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۷﴾

* حَيَاةً

۹ فَاذْكَرَاتِ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾
 ۱۰ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
 ۱۱ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ
 ۱۲ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ
 ۱۳ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
 ۱۴ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
 ۱۵ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

* من ۲۷۸ قرآن کامل

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

زمانی که قرآن می خوانی به خدا پناه ببر از شیطانِ رانده شده.

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۹۸

آداب خواندن قرآن

- قرآن پیام و کلام خداست، وقتی می خواهیم قرآن بخوانیم، آداب خواندن قرآن را رعایت کنیم.
- ۱- تمیز و پاکیزه باشیم و پیش از خواندن قرآن وضو بگیریم.
 - ۲- قرآن را شبیه کتاب گویا و زیبا بخوانیم.
 - ۳- پیش از خواندن قرآن بگوییم :

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

۴- در بین خواندن قرآن، حرف تزییم و ساکت باشیم.

۵- سعی کنیم هر روز قرآن بخوانیم، تا آن جا که می توانیم معنای آن را بفهمیم و به دستورهایی آن عمل کنیم.

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

جلسه‌ی سوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

نیست خدایی جز او، که خالق هر چیز است.

۲- فَاقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

پس بخوانید آن چه می‌توانید از قرآن؛

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۱۰۲

... وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرُؤُوا اللَّهَ قَرَضًا حَسَنًا

و نماز را به پا دارید و زکات بپردازید و به خدا (یعنی : در راه خدا) قرض نیکو بدهید؛

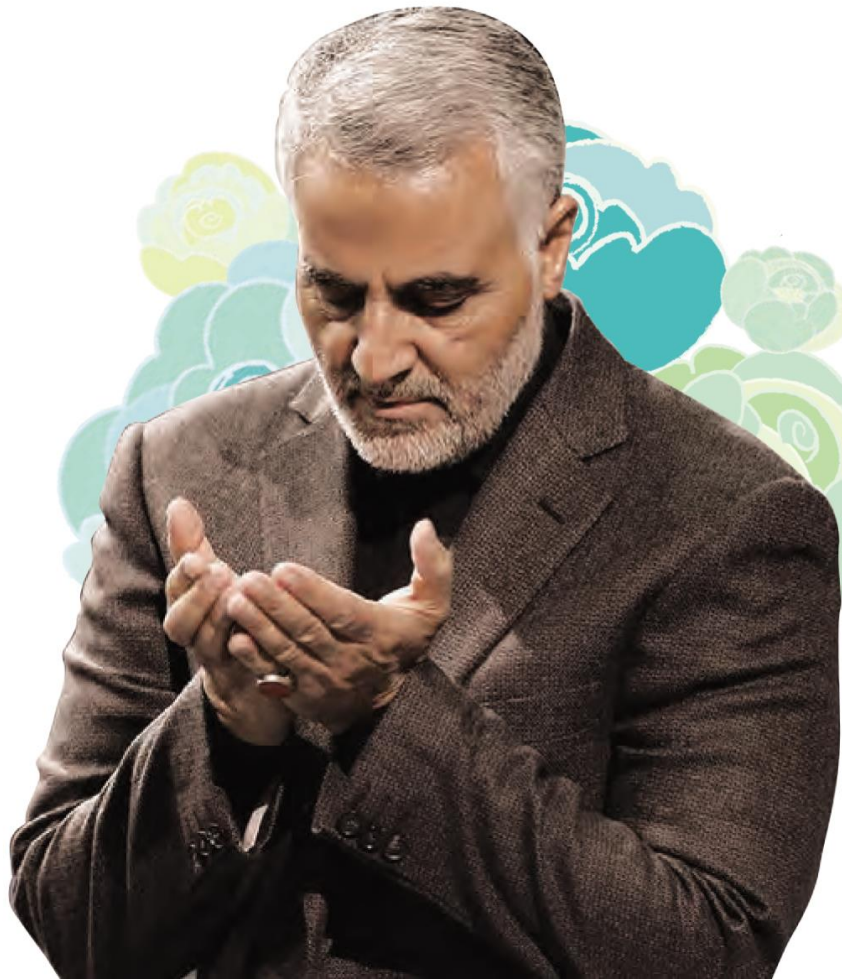
سوره ی مُزَّمِّل، آیه ی ۲۰

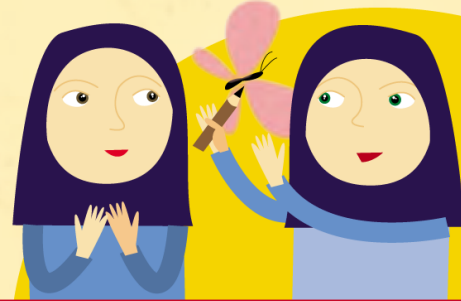
... وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

و آمرزش بخواهید از خدا که قطعاً خدا بسیار آمرزنده ی مهربان است.

حفظ قرآن

عبارت اول یا دوم را از حفظ بخوانید.

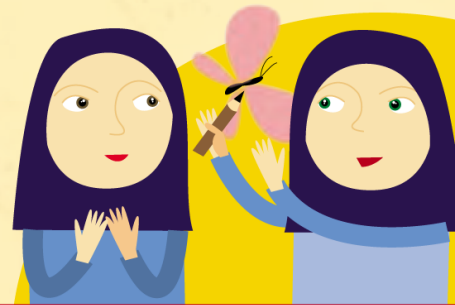

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

□ خدا	□ نه، نیست	۱- لا :
□ خدا	□ نه، نیست	۲- اِلَهِه :
□ زکات	□ نماز	۳- زَكَاتَه :
□ مهربان	□ بسیار آمرزنده	۴- غَفُور :
□ مهربان	□ بسیار آمرزنده	۵- رَحِيم :

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

خدا ☐	☒ نه، نیست	۱- لا :
☒ خدا	☐ نه، نیست	۲- اِلَه :
☒ زکات	☐ نماز	۳- زَكَاة :
☐ مهربان	☒ بسیار آمرزنده	۴- غَفُور :
☒ مهربان	☐ بسیار آمرزنده	۵- رَحِيم :

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۵

۱- **أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ**

 آگاه باشید قطعاً ... ، او است.

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۶

۲- **وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ**

 و به یاد دارید ... را و بپردازید ... را و را.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۶۳

۳- **وَالْهُكْمُ لِلَّهِ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ**

 و ... ی شما ... ی یکتاست، بی‌جز او، که بخشنده‌ی است.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۵

۱- **أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ**

آگاه باشید قطعاً **خداوند** ، او **بسیار آمرزنده و مهربان** است.

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۶

۲- **وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ**

 و به پا دارید **نماز** را و بپردازید **زکات** را و **اطاعت کنید پیامبر** را.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۶۳

۳- **وَالْهُكْمُ لِلَّهِ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ**

 خدای شما **خدا**ی یکتاست **نیست خدا**ی جز او، که بخشنده‌ی **مهربان** است.

جلسه‌ی چهارم

انس با قرآن در خانه

قطره
اما
دریا

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن

روزی علامه بحرالعلوم وارد حرم حضرت علی علیه‌السلام شد و ناگهان شروع به خواندن این شعر کرد:

چه خوش است صوت قرآن، ز تو دلربا شنیدن به رُحَت نظاره کردن سخن خدا شنیدن

از او سؤال شد: برای چه، هنگام ورود به حرم، این شعر را خواندید؟

پاسخ داد: وقتی وارد حرم مطهر شدم، حضرت مهدی علیه‌السلام را دیدم که در

کنار ضریح نشسته و با صدای بلند قرآن می‌خواند؛ چون ایشان را در حال خواندن

قرآن دیدم، بی اختیار این شعر بر زبانم جاری شد.*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با کتاب گویا تمرین کرده و سعی کنید شبیه کتاب گویا بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید.

۱- قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ

سوره ی کهف، آیه ی ۷۳

۲- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

سوره ی حشر، آیه ی ۲۴

۳- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

سوره ی أعراف، آیه ی ۲۰۴

تمرین سوم

در عبارات تمرین فوق، زیر پایه های همزه که از حروف ناخوانا هستند، خط بکشید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۰ سوره ی شوری را به صورت جمله به جمله از روی صفحه ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه کتاب گویا قرائت کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید.

سوره ی کهف، آیه ی ۷۳

۱- قَالَ لَا تُؤْخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ

سوره ی حشر، آیه ی ۲۴

۲- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

۳- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

سوره ی أعراف، آیه ی ۲۰۴

تمرین سوم

در عبارات تمرین فوق، زیر پایه های همزه که از حروف ناخوانا هستند، خط بکشید.

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۰ سوره ی شوری را به صورت جمله به جمله از روی صفحه ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه کتاب گویا قرائت کنید.

فعالیت

سوره شوری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حَمَّ ۝۱ عَسَقَ ۝۲ كَذَلِكَ يُوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝۳ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝۴ تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ
الْآنَ اللَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝۵ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ
أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝۶
وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَأَرْيَبَ فِيهِ فَرِيقٌ
فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ﴿٧﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ
أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ
مَالَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٩﴾ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ
ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

٩
١٠
١١
١٢
١٣
١٤
١٥

ص ٤٨٣ قرآن كامل